

Co pensan ils represchentants grischuns?

Debatta d'asil en il cussegl naziunal

DA CLAUDIA CADRUVI / ANR

■ **L'Europa vegn tribulada dals maletgs da rotschas da fugitivs che tshertgan protecziun e scompa. Sut quest'ensaina ha il cussegl naziunal decidì ier las modificaziuns da la lescha d'asil. Tge dian ils parlamentaris grischuns?** Suentar la chombra pitschna ha er il cussegl naziunal decidì che las proceduras d'asil duaian cuzzar mo pli 140 dis. Quai saja il punct pli impurtant, di *Silva Semadeni* (ps). Perquai dovria in requirer er ina assistenza giuridica gratuita. Mo uschia possian ins garantir ch'el pertschaivia ses dretgs e che tut sa spleghia a moda correcta.

Semadeni: «Merkel m'ha fatg impressiun»

La ps ha proponì ier da puspè introducir la pussaivladad da dumandar asil en in'ambassada svizra en l'exteriur. En in'ambassada possian ins giuditgar meglier sch'ina persuna vegnia propi perseguitada, di Semadeni. Il cussegl naziunal ha dentant refusà la proposta.

Davart la situaziun generala en l'Europa di Semadeni: «Angela Merkel m'ha fatg gronda impressiun cun dir 'Das schaffen wir' en vista a tants fugitivs che vegnan en Germania. Uss en questa situaziun da crisa sto la Svizra esser solidarica. Nus na pudain betg sa serrar en.»

Candinas: «Nus n'avain nagin caos»

Era *Martin Candinas* (pcd) punctuescha ch'i saja impurtant d'accelerar las proceduras uschia ch'ins sappia pli spert tgi che haja propi il dretg da restar e tgi betg. La pcd stettia clermain davos la tradiziun umanitara vivida.

En cumparaziun cun l'Europa n'haja la Svizra betg surproporzionalmain blers asilants. «Nus n'avain nagin caos d'asil. Quai na constat insumma betg», di Candinas. «Nus avain in problem d'asil. Quai è dentant il problem da l'entira Europa.» En vista als maletgs dals fugitivs che ristgian la pel per vegnir tar nus suonda Candinas il motto: «Igl è da dar protecziun e sustegn a quels che han da basegn. Ma ins sto era mussar las reglas che valan tar nus.»

Brand: «Moratori mo per fugitivs economics»

Heinz Brand (pps) ha proponì ier da renviar la lescha puspè al cussegl federal per che lez sminueschia l'attractivladad da la Svizra per fugitivs. Auter che l'atgna partida n'ha nagin en il cussegl naziunal sustegnì il renviament. Il punct che disturba Brand il pli fitg è l'introducziun da novas proceduras d'approvar centers d'asils. «Quai è l'introducziun da l'expropriaziun.»

Brand è er il pledader da la moziun che pretenda immediat in moratori d'asil. «Quest moratori vala mo per fugitivs economics u per fugitivs cun motivs dubius», sa giustifitgescha el. Per fugitivs da guerra na valia il moratori betg. Da preschent haja la Svizra be set pertschient dumondas d'asil da la Siria, ma passa 40 pertschient dumondas dad Eritres.

Gasser: «Meglia acceptanza da decisiuns»

Josias Gasser (pvl) na chapescha betg pertge che gist la pps fa frunt cunter ina lescha che vul accelerar las proceduras. La pps che sa dostia cunter fugitivs economics stuess bain esser per proceduras pli speditivas. Sche las proceduras durian plirs onns na possian ins betg pli fastizar ils vairs motivs da la fugia.

L'assistenza giuridica gratuita saja sa cumprovada en ils centers da tests e saja ina mesira indispensabla. In requirer haja uschia dapli confidenza sch'el sappia ch'insatgi guardia per ses dretgs. Plinavant vegnian las decisiuns uschia acceptadas meglier.

Hassler critigescha la pps

Era *Hansjörg Hassler* (pbd) critigescha la pps. Da discurren d'in caos d'asil saja surfatg e mo cumbat electoral. La Svizra haja sut controlla ses sistem d'asil.

«L'Europa ha en il mument l'obligaziun e la responsabladad da prender si ils fugitivs or dals territoris da guerra», di Hassler. Impurtant saja perquai che l'UE decidia in concept e chattaia ina buna clav da repartiziun. Impurtant saja era che la Svizra sa participeschia a quest concept. «Da discussiunar oz d'in moratori da prender si fugitivs è per mai ina tenuta nunpussavla.»

Davart igl agir en connex cun ils fugitivs che arrivavan era en Svizra e da mondan per asil èn ils mainis dividids.

KEystone